

KONGREGÁCIA PRE BOŽÍ KULT A DISCIPLÍNU SVIATOSTÍ

Prot. N. 320/17

Obežník biskupom o chlebe a víne na Eucharistiu

1. Kongregácia pre Boží kult a disciplínu sviatostí sa na základe poverenia Svätého Otca obracia na diecéznych biskupov (a im podľa práva rovných), aby im pripomenula, že predovšetkým im prináleží, aby dbali o potrebnú dôstojnosť, pokiaľ ide o slávenie Pánovej večere (porov. Lk 22, 8.13). Biskupovi, ktorý je prvým vysluhovateľom Božích tajomstiev, ako aj moderátorom, podporovateľom a strážcom liturgického života v cirkvi, ktorá mu je zverená (porov. CIC, kán 835 § 1), prináleží bdieť na kvalitou chleba a vína, určených na Eucharistiu, a teda aj nad tými, ktorí ich pripravujú. S cieľom byť nápomocní, pripomínáme už existujúce ustanovenia a navrhujeme niektoré praktické opatrenia.

2. Zatiaľ čo doteraz sa vo všeobecnosti starali o zhotovovanie chleba a vína na Eucharistiu niektoré rehoľné spoločenstvá, dnes sa predávajú aj v supermarketoch, či v iných obchodoch, a tiež cez internet. Aby nevznikli pochybnosti ohľadom platnosti eucharistickej matérie, naše dikastérium navrhuje ordinárom vydať v tejto veci usmernenia, ktoré by napr. prostredníctvom špeciálnych certifikátov poskytovali garanciu, že ide o vhodnú eucharistickú matériu.

Ordinár má pripomínať kňazom, zvlášť farárom a rektorom chrámov, že sú zodpovední za overovanie výrobcov chleba a vína na slávenie, a tiež či ide o vhodnú eucharistickú matériu.

Okrem toho prináleží ordinárom, aby poskytovali informácie a pripomínali výrobcovi vína a chleba na Eucharistiu, že je potrebné absolútne rešpektovať normy.

3. Normy ohľadom eucharistickej matérie, uvedené v kán. 924 CIC a pod číslami 319 – 323 Všeobecných smerníc Rímskeho misála (Institutionis generalis Missalis Romani) boli vysvetlené v inštrukcii Redemptionis Sacramentum, vydanej našou kongregáciou (25. marca 2004):

a) „Chlieb, ktorý sa používa pri slávení najsvätejšej eucharistickej obety, musí byť nekvasený, iba pšeničný a čerstvo pripravený, aby nehrozilo nijaké nebezpečenstvo pokazenia. Z toho vyplýva, že chlieb zhotovený z inej matérie, hoc z obilnej, alebo taký, do ktorého boli primiešané iné látky než pšenica v takom množstve, že sa podľa spoločného hodnotenia nemôže nazvať pšeničným, nie je platnou matériou na slávenie obety a eucharistickej sviatosti. Je vážnou svojvoľnosťou pri príprave chleba na slávenie Eucharistie pridávať iné substancie, ako sú ovocie, cukor alebo med. Je zjavné, že hostie majú vyrábať tí, ktorí vynikajú nielen čestnosťou, ale sú aj skúsení v ich výrobe a majú i vhodné nástroje.“ (48).

b) „Víno, ktoré sa používa pri slávení eucharistickej obety, má byť prírodné, z hrozna, čisté a nepokazené, bez primiešania cudzích látok. [...] Starostlivo sa má dbať, aby víno určené na Eucharistiu bolo zachovávané v perfektnom stave a nezoctovalo. Je absolútne zakázané používať víno, o ktorého pravosti a pôvode sa pochybuje, lebo Cirkev vyžaduje istotu o podmienkach nevyhnutných pre platnosť sviatostí. Nepripúšťa sa žiadna zámienka v prospech iných nápojov akéhokoľvek druhu, ktoré nie sú platnou matériou.“ (50).

4. Kongregácia pre náuku viery v Obežníku predsedom biskupských konferencií o používaní chleba s malým obsahom lepku a hroznovej šťavy ako matérie na Eucharistiu (24. júla 2003, Prot. N. 89/78 – 17498) vydala normy týkajúce sa osôb, ktoré z rôznych a vážnych dôvodov nemôžu prijímať normálne upečený chlieb alebo normálne vyrobené víno.

a) „Hostie, ktoré neobsahujú vôbec žiadny lepok, sú na Eucharistiu neplatnou matériou. Hostie, ktoré obsahujú málo lepku, predsa však dost' na to, aby sa príprava chleba zaobišla bez cudzorodých prísad a nebol narušený proces prípravy, pri ktorom sa zachováva prirodzený charakter chleba, sú platnou matériou.“ (A. 1-2).

b) „Tak čerstvá, ako aj konzervovaná hroznová šťava, v ktorej bol zastavený proces kvasenia, pričom sa jej podstata nezmenila (napríklad zmrazením), je na Eucharistiu platnou matériou.“ (A. 3).

c) „Ordinári sú oprávnení jednotlivým veriacim alebo kňazom dať povolenie používať chlieb s malým obsahom lepku alebo hroznovú šťavu ako matériu na Eucharistiu. Povolenie môže byť udelené na celú dobu, pokiaľ pretrváva stav, ktorý bol podkladom pre povolenie“ (C. 1).

5. Spomenutá kongregácia okrem toho rozhodla, že eucharistická matéria zhotovená z geneticky modifikovaných látok, môže byť považovaná za platnú matériu (porov. List prefektovi Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí, 9. decembra 2013, Prot. N. 89/78 – 44897).

6. Tí, ktorí zhotovujú chlieb a vyrábajú víno na slávenie, si musia byť vedomí, že ich dielo je určené na eucharistickú obetu, a to si vyžaduje, aby boli čestní, zodpovední a skúsení.

7. Ordinári sa môžu na úrovni biskupskej konferencie rozumne dohodnúť a vydať konkrétne usmernenia s cieľom zachovávať všeobecné normy. Vzhľadom na rôznorodosť situácií a okolností, upozorňujeme na praktickú potrebu, aby kompetentná cirkevná autorita účinne garantovala kvalitu eucharistickej matérie zo strany výrobcov, ako aj vhodnú distribúciu a predaj, aby sa zachovala úcta voči posvätnému.

Navrhujeme, aby napríklad biskupská konferencia poverila jednu či viac rehoľných kongregácií, alebo inú vhodnú inštitúciu, ktorá by spĺňala potrebné požiadavky na výrobu, uchovávanie a predaj chleba a vína na Eucharistiu v danej krajine i v ďalších

krajinách, do ktorých sa vyvážajú. Tiež odporúčame, aby sa s chlebom a vínom určeným na Eucharistiu, narábalo dôstojne aj na miestach, kde sa predávajú.

Dané v sídle Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí, 15. júna 2017, na slávnosť Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi.

kardinál Robert Sarah

prefekt

+ Arthur Roche

arcibiskup sekretár